

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекламі і Адміністрації:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефон: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНІОС (201) 451-2200
Нью-Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXVIII. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 16-ГО ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 16, 1981 No. 237. VOL. LXXXVIII.

О. МЕШКО ПИШЕ ІЗ ЗАСЛАННЯ

Нью-Йорк, Н. Й. — Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи з Нью-Йорку опублікувало уривок листа Оксани Мешко із заслання.

Оксана Мешко — найстарший член Української групи "Гельсінкі" і її співзасновник. Після багаторічного цькування і психіатричного терору її заарештували 14-го жовтня 1980 року та засудили на півроку тюремного ув'язнення і 5 років заслання.

Оксана Мешко має 76 років, протягом яких зазнала невідомих втрат: майже 10 років сталінських концтаборів (дальша реабілітація практично нічого не означала), смерть сина, ув'язнення другого сина. Теперішнє покарання Оксани Мешко, приховане зовнішньою м'якістю (заслання) — все-таки не тюрма і не бжевілля, розраховане на бивство активістів правозахисту, бо там, де й призначили відбувати 5-річне заслання не витримують навіть молоді й здорові люди. У цій першій своїй вістці із сел. Аян-Айно-Майського району, Хабаровського краю, вона розповідає про ті умови, на які її прирешили.

Засуд Оксани Мешко — це одне свідчення до заяви УГГ, розіслане нещодавно представникам урядів країн-учасниць Гельсінкського акту, де стверджується, що совєтська політика щодо правозахисного руху спрямована на фізичне винищення його учасників.

3 листа Оксани Мешко

...Прибула 3-літня пароплавою дощ, та й досі не просихаю. Ви, звичайно, знаєте про стихійне лихо

В. Оріховський і І. Геврик відвідали три місцевості в Канаді

Українська католицька церква св. Юрія в Едмонтоні, Альта

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Головна Канцелярія Українського Народного Союзу повідомила, що два союзні діячі, головний організатор Василь Оріховський і голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, відвідали, починаючи із 17-го листопада ц.р., три місцевості в Західній Канаді, а саме: Едмонтон, Калгарі і Вінніпег.

Метою цієї поїздки було відвідати секретарів тамтешніх Відділів УНС й інших союзних діячів, запізнитися з системою їхньої праці й обмінятися досвідом в організації діяльності. Немає правди дити, що обидва довголітні союзці мають вже чималий досвід у цій діяльності, здобутий на практичній роботі.

В Едмонтоні В. Оріховський і мгр І. Геврик зустрілися з секретарями Михайлом На конечним (Відділ 497) і Теодором Войтевим (Відділ 503), та обговорили з ними методи організаційної кампанії, головну в черговому конвенційному 1982 році.

Крім зустрічі із союзними обидва речники УНС склали візиту о. Володимирів Тарнавських, парохів церкви св. Юрія, до речі новозбудованої на взір церкви св. Василія в Овручі, Україна, у ХІІ сторіччі, яка знаменна своєю архітектурою, притаманною будовою княжого таби. Коротко зустрілися також на роз-

Оксана Мешко

Хабаровського, воно нас таке обминувало. В Аян безперервний страшний дощ, як перед потопом: аеропорт знесло й авіазапасок — цей єдиний наш зв'язок зі світом — припинився, один час і телеграфний також був перерваний. Понад 80 телеграфних стовпів було повалено або розбито гірськими потоками, тепер усе йде через Охотськ. За два місяці було три пасажирських пароплавів, чекають четвертого й останнього, бо ці пароплави у вересні вже не зможуть курсувати в Охотському морі, а інших не заплановано для Аяну — мешканців на цьому Аянському п'ятачку не більше як 1,5 — 1,7 тисяч, отже, не економічно. Начальство з пересадками літає на вертольоті.

Мій син закінчує 4 серпня, і ми ще не знаємо, як він звідси вибереться, а їхати він мусить неодмінно. Його дружина тяжко хвора після других пологів — у мене тепер є, крім 10-річного внука Устима; і внучка Олена, народжен 28 березня

(Закінчення на стор. 4)

САХАРОВ ДОБИВСЯ ПРАВА ДЛЯ АЛЕКСЕЄВОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Москва, СРСР. — Нуклеарний фізик і найголовніший правозахисник у СРСР Андрей Д. Сахаров і його дружина Елена Г. Боннер своєю понад дводжиневою голодівою добилися права виїзду з СРСР до Америки Лізи Алексеевої, нареченої сина Елени Боннер від першого шлюбу Алексєя Семьонова, який вже чотири роки перебуває в ЗСА, студіюючи фізику в Брендізі університеті в Массачусетс.

Молоді люди, Ліза, 26-ти років, і 25-річний А. Семьонов одружилися заочно в червні цього року в стейті Монтана, де такі шлюби дозволено, а познайомилися вони ще студентами в Москві, перед виїздом п'ятеро Сахарових А. Семьонова з СРСР. Протягом цього часу совєтській власті не дозволяли спершу нареченим, а потім подружжю з'їздити в Америку, через що обоє Сахарових 22-го листопада пішли на голодуючку, перші два тижні голодуючи в їхньому помешканні в місті Горькому, куди заслано Сахарових 22 місяці тому. На тринадцятий день голодіжки КГБ силою перенесли їх до лікарні, де раз-у-раз їм погрожували, що їх силоміць годуватимуть через зонд у шлунок. Цього обоє Сахарови весь час по-боювалися, але до такого

драстичного годування не дійшло, хоч обоє правозахисників дуже схудли й ослабли. Він втратив 24 фунти ваги, а його дружина — 15 фунтів. Про їхню долю, тобто стан здоров'я, довгий час нічого не знала донька і невістка.

Але, в неділю, 13-го грудня, відбулася нарешті поїздка Лізи до Горького і до шпиталю, де під фальшивим ім'ям і прізвищем, перебувають обоє Сахарови. Тут відбулася тригодинна зустріч поміж Сахаровими і молодим жінкою, задля якої вони наражували своє здоров'я. Але ця голодіжка викликала цілу бурю протестів в усьому світі, включаючи і праві і ліві кола. Завдяки цьому вже в короткому часі Алексєєва прибула до Америки до свого чоловіка.

А. Сахаров продовжує тимчасово, як відомо досі, далі своє заслання в Горькому, де він перед голодіжкою розпочав якийсь ближче неозначений науковий проект. Обоє виснажених добровільним голодом Сахарових годують тепер лагідно й малими порціями, даючи їм товчену варену моркву, яблучне пюре і білий хліб чотири-п'ять разів денно. Вони п'ють овочеві соки.

ІЗРАЇЛЬ АНЕКСУВАВ ГОЛЯНСЬКІ ВИСОТИ

Єрусалим, Ізраїль. — Голянські висоти, які ізраїльське військо окупувало у висліді перемоги шістьдесятирічної війни 1967 року, стали на підставі ухвали Ізраїльського парламенту невідільною й повноправною частиною Ізраїля. Більшість 63 до 21 парламенту в Єрусалимі прийняв цей закон негайно після його внесення урядом Менахема Бегіна, всупереч умовам договору в Кемп Дейвідів 1979 році.

Закон каже: „Права, юридичні й адміністративні держави Ізраїль тепер повністю й без обмежень обнімають також Голянські висоти“. Інші терени, зайняті у висліді цієї війни — Західний берег Йордану і сеньява Газа — надалі є під військовою окупацією, а Синайський півострів частково повернений Єгиптові, а решта буде повернена в квітні наступного року.

В Дамаску, столиці Сирії, уряд видав заяву у тій справі, називаючи включення Голянських висот у Ізраїль держави Ізраїля „декларцією війни“ та вимагаючи від Ради Безпеки ООН негайного скликання її засідання у тій справі. Дотепер Ізраїль погоджувався повернути Голянські висоти Сирії під умовою, що вона визнає державну суверенність і ін-

тегральність його границь. Після останніх заяв сирійського уряду для таких надій немає ніяких підстав. Президент Сирії Хафез аль-Асад декілька днів тому у своєму інтерв'ю газеті „Аль-Рай Аль Амн“ в Кувейті заявив офіційно, що Сирія ніколи не визнає Ізраїля, навіть якщо це зроблять інші арабські держави, включно з ПВО.

Поспіх, з яким прем'єр Бегін перевів цей законопроект через парламент, був викликаний випадками у Польщі. Випадки в Польщі, на думку Бегіна, як це подає ізраїльська преса, зв'язані з можливістю Москви маневрувати проти Ізраїля й уживати різних засобів натиску. Уряди Ізраїля до тепер оспоролювали приналежність Голянських висот до Сирії, вважаючи що це було зроблено після Другої світової війни урядами Англії та Франції без врахування геополітичних відносин і потреб оборони Ізраїля, якого тоді ще не було.

Проти влучення Голянських висот в склад Ізраїля запротестував уряд Єгипту. На думку єгипетян акт влучення протиправний, хоча договори в Кемп Дейвідів. Так само уряд президента Регена осудив цей вчинок.

Вбили близького співробітника Хомейні

Тегран, Іран. — В місті Шіразі загинув від бомби один з найбільш близьких співробітників аятоли Хомейні, аятолла Абдол-Госейн Дастхейб, який був відомий своєю жорстокості й релігійного фанатизму.

Місто Шіраз у Південній частині Ірану було другим після Теграну по кількості розстріляних і замордованих ісламськими фанатиками противниками режиму аятоли Хомейні. Умовини в Шіразі дуже важкі, бо вся влада належить ісламським комітетам, які складаються з вуличних елементів, а кермують ними найбільш сфатанізовані ісламські мулла. Дастхейб загинув у дощову дощу, де він мав, як звичайно, провести молитву. Він був під охороною ісламських дружинників, які однак не були в силі врятувати його перед несподіваною атакою.

Після смерті Дастхейба аятолла Хомейні виступив по радіо й виголосив чергову політичну промову. В

тій промові крім погрози знищити фізично всіх своїх противників, він також зв'язав замах на Дастхейба з невдачами іракських відділів на фронті. З фронту приходять повідомлення про зростаючі бої іранських військ з іракцями, які пробують побудувати нову оборонну лінію. Іранські частини зумили дотепер на кількох відтинках прорвати іракський фронт, відкинути іракські відділи назад та завдати їм великої шкоди. Іранські комунікати подають вістки про сотні вбитих іракців, які на деяких відтинках мали відступити у паніці. Всі ці моменти, Хомейні пов'язує з вбивством Дастхейба, який, як подав Хомейні, був не тільки диктатором у Шіразі, але також відіграв велику допомогую роль у війні з Іраком.

Після вбивства Дастхейба Массуд Раджаві, головний лідер лівої революційної організації Муджахедин (Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАПОР МАЙОРІВ НАД ДНІПРОПЕТРОВСЬКИМ

Мюнхен, Західна Німеччина. — Українські дисиденти в Дніпропетровському вивисили на будівлі Комуністичної партії синьо-жовтий український прапор у суботу, 28-го листопада ц.р., — як повідомляє Юнаїтс Пресс Інтернешнел, відкликаючись на неофіційні совєтські джерела.

Великий плакат з протисовєтськими кличами на чобто був також тут вивішений. Звернений до Комуністичної партії УССР, плакат казав: „Ми солідаризуємо-

ся з усіми тими, які є проти вас“. Прапор і плакат висіли через цілу ніч і їх усунуто о 9-й годині ранку, після чого розпочалися масові й посилені розслідування цього випадку.

З рапортів, які досягли Москви, виходить, що з Києва до Дніпропетровського відправлено значну кількість агентів КГБ для викриття цілої справи і притягнення „злочинців“ до відповідальності, — твердить агентство ЮПІ.

ОН мають нового генерального секретаря

Нью-Йорк, Н. Й. — Довга боротьба, яка не має прецеденту в дотеперішній історії Об'єднаних Націй за вибір нового генерального секретаря скінчилася вибором перуанського дипломата Хавіє Перезе де Куєяра, який став таким чином п'ятим з черги генеральним секретарем ООН від початку заснування цієї міжнародної установи.

Закі дійшло до його вибору тривала довга боротьба й чітка голосування за двома конкурентами: дотеперішнім генеральним секретарем Куртом Вальдгаймом, який кандидував уже втретє на цей пост, та міністром закордонних справ Танзанії Салімом А. Салімом. Вальдгайма висував

Совєтський Союз, Саліма — Китай. ЗСА наклали вето проти Саліма, бо він займав виразну протисовєтську позицію у виступах на форумі конференції південно-північ, які незабаром будуть поновлені і постава генерального секретаря ООН важитиме в них дуже багато.

Перез де Куєяра має опінію тактового об'єктивного дипломата, який має велике знання й практику на міжнародному відтинку. Його обрання є чималою поразкою для Москви, яка мала надію, що в особі Вальдгайма буде мати в черговій п'ятій каденції генерального секретаря непогане знаряддя у своїх руках.

УРЯД В ПОЛЬЩІ ЗАГОСТРЮЄ ВОЄННИЙ СТАН

Варшава, Польща. — Постійний потік інформації з Польщі, які приходять різними каналами, не зважаючи на щільне замкнення границь та перервання телефонного й усіх інших форм зв'язку зі закордоном, вказує, що польський уряд, над яким тепер найвищим чинником є новостворена Рада національного спасіння, затісноє умови воєнного стану.

Генеральний страйк, яким погрожує центральні військові профспілки „Солідарність“, а який деякі осередки розпочали з власної ініціативи й закликали інших до нього, не поширився. В деяких випадках, як наприклад, у найбільшій сталеварні в Катовицях, відділи служби безпеки зірвали спробу такого страйку й арештували його ініціаторів та провідників. Деякі варшавські фабрики розпочали страйк, але не підтримали іншими, перервали його.

Приватні інформації з Польщі вказують, що назвагал відносини спокійні, хоч населення загальною виявляє ознаки глибокого занепокоєння, а польське телебачення передає локальні вістки з ілюстраціями, які вказують, що міська комунікація у Варшаві та в інших містах працює нормально, а працівники нормально їдуть до праці. Великі сніги, які випали в Польщі, утруднюють і сповільнюють усе життя, однак більших перебоїв не слідно.

Ціла система „Солідарності“ спаралізована, бо провідні канали, які перебувають в ізоляції в різних містах. Деякі активні елементи на власну руку поширюють листівки зі закликом до генерального страйку. Військо постійно перебирає під своє керівництво нові фабрики та контролює різних інституцій. Уряд передав до публічного відома нове застереження, яким впроваджено назад шостиденний трудовий день.

Державні чинники планоно поширюють дезінформацію про місце перебування лідера „Солідарності“ Леся Валенсі, про його переговори з урядовими чинниками, не подаючи ні місця, де ті переговори мали б відбуватися, ні з ким він їх веде. Продовжувалися пошуків Варшава була сповнена інформаціями про виступ Валенсі в телебаченні. Однак, як і більшість інших такких вісток, такі також виявилися звичайною дезінформацією, поширюваною державними й партійними комуністичними чинниками з метою дезорієнтувати суспільство та ослабити можливість опір з його боку витворенням нереальних сподівань.

В понеділок арешти провідників і активістів „Солідарності“ тривали далі. Згідно з останніми даними у Варшаві арештовано дотепер 3,000 членів неза-

(Продовження на ст. 4)

У світі

ПІВДЕННОАФРИКАНСЬКІ ВІДДИЛИ ВІДВІДАВ у часі їхніх операцій у Намібії міністер оборони Ізраїля Арієль Шарон. В часі тих відвідів він обговорив питання збройного заповнення Південної Африки у її боротьбі з лівими партизанами, за якими стоїть Москва й кубинський експедиційний корпус, стаціонарний в Анголі. Міністер Шарон potwierдив на підставі фактичних даних, що Совєтський Союз не лише послав в ту частину Африки значні кількості офензивної зброї, але також своїх інструкторів і фронтальних спеціалістів. З огляду на ембарго, яке наложилось на ініціативи СРСР ще 1977 року на вивіз зброї до Південної Африки, вона відідує дошкільний брак модерної зброї й електронічних устаткувань, потрібних для ведення модерної війни. Ізраїль сам продукує значну кількість таких устаткувань, а крім цього, може їх закуповувати на вільному ринку й перепродавати Південній Африці. Після перебування в Намібії Шарон ствердив, що Совєтський Союз досягнув чималі здобутки в Африці та що йому треба протиставити відповідні збройні сили, й тому Ізраїль готовий допомогти у їхньому дозброєнні й вишколі.

ОСТАННІЙ БОМБОВИЙ ЗАМАХ НА РАФІНЕРІЮ в Леоанді, Ангола, важко її пошкодив, а навіть була небезпека, що її взагалі знищать. Це єдина рафінерія в тій країні і тому урядові Анголі дуже залежить на ній. Переведене в справі того замаху слідство виявило, що виконало його внутрішні елементи Анголі та що вина в основному лежить на ангольській службі безпеки. Після ствердження тих фактів шефа служби безпеки і міністра державної безпеки Кунді Паяма усунуто з його посту й перевезено до провінції. На його місце уряд найменував командира ударних відділів полковника Хуліо Матеус Палью, який уже перед тим показав себе рішучим і зарадливим у різних важких ситуаціях.

ЛІДЕР ЛІВІЙ, ПОЛКОВНИК МУАММАР КАДДАФІ, нагло відкликав свою пресову конференцію, яка мала відбутися у головних військових бараках у Тріполі, столиці Лівії. До бараків він прибув згідно з планом, однак звіт після кількох хвилин він нагло і без будь-якого попередження присутніх пресових репортерів від'їхав. Шойно після його зникнення один з його помічників повідомив, що пресова конференція не відбується, бо Каддафі виїхав. Перед тим Каддафі попередив, що у своєму виступі він відповість президентові Регенові на його рішення відкидати американців з Лівії та взагалі заатакує американську політику.

ІСЛАМСЬКІ ТЕРОРИСТИ ПОНОВИЛИ СВОЮ терористичну діяльність у Лондоні, Англія. В центрі Лондону, недалеко Мармурової арки, що побудована напроти Гейд-парку, вибухла в авті бомба, яка вбила двох пасажирів того авта, а одного важко поранила. Важко пораненого поліція негайно перевезла до одного з лондонських шпиталів, де найкращі місцеві спеціалісти намагаються врятувати його життя. Спочатку поліція припустила, що це є черговий терористичний виступ ІРА, однак, ІРА не призналася до нього, а зібрані фактичні дані вказують на зовсім іншого роду терористів. Стверджено, що всі три пасажири в авті походять із Близького Сходу і, правдоподібно, є іранцями. Де вони хотіли підложити бомбу, що передчасно вибухла в авті, в якому вони перебували, дотепер не можна було ствердити. Снігова буря, яка наступила вквотрі після вибуху, засипала всі сліди в околиці вибуху бомби, а крім цього утруднила й інші пошукування.

ПРЕМ'ЄР ІРАНСЬКОГО УРЯДУ ГУССЕЙН Муссаві номінував і представив парламентові до затвердження двох кандидатів на міністрів. Один із них — це крайній правий Алі Акбар Велляяті, який є кандидатом на міністра закордонних справ, а другий — мулла Алі Акбар Нурі, який є кандидатом на міністра внутрішніх справ. Керівником іранської місії при ООН назначено Саєд Раджай, який невдовзі відлітає до Нью-Йорку. З неурядових джерел приходять інформації, що режим аятоли Хомейні почав приймати на працю колишніх членів САВАК, політичної поліції.

В Америці

КЕРІВНИЦТВО ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЖАДАЄ від Республіканського крайового комітету відшкодування в сумі 10 мільйонів доларів за переслідування і залякування негрів та еспаномовних голосуючих в останніх виборах на губернатора в Нью-Джерзі. Юджін Айленберг, ексекютивний директор Демократичного крайового комітету сказав, що на руках Комітету знаходяться письмові свідчення від понад 80 голосуючих, які стверять, що їх переслідувано або що вони були свідками, що група республіканських активістів залякувала інших голосуючих.

ПРИ КІНЦІ ЛИСТОПАДА АДМІНІСТРАЦІЯ для харчів і ліків схвалила нове лікарство — тімолол — завдяки якому сьогодні приблизно 17,000 осіб може жити довше після серцевої атаки. Тімолол, який в розпродажу має назву — „Блокадерн“ заживають ті особи, в яких уже був один удар серця. На підставі наукових даних в діяльній цього нового медикаменту, можна сказати, що одна третя із 50,000 осіб — жертв серцевої атаки, якщо б не появилось це нове лікарство — вмерли б до двох років, а з допомогою тімололу можуть жити довше. Однак названа вище адміністрація перестерегає, що не кожен, поміж ними й особи, які хворіють на бронхіальну астму, може заживати це лікарство.

Д-Р ВОРРЕН М. ЛЕВІН, СПЕЦІАЛІСТ У ДІЛЯНЦІ прохарчування, — працівник Світової здоровельної медичної групи в Нью-Йорку, — остерігає, щоб під час різляного сезону уникати надмірного прохарчування, цукром, алкогольом і товщем, бо це викликає у людини хандр — тобто стан пригнічення. Ці особи, які п'ють, повинні пити рідше вино, в якому є не більше як 12 відсотків алкогольа, або пиво в якому є ще менше алкогольа. А коли хтось п'є горілку, то треба уникати всіляких мішаних напійків — алкогольа плюс солодкі соки і содові води, як також менше їсти цукерків та солодкого печива.

АМЕРИКАНСЬКА ПРИМОВКА НА ДОЛЯР, ШО ВІН... вже не є той сам, що був раніше, набирає нового значення в 1982 році, в рік 250-річчя з дня народження Джорджа Вашингтона, „батька“ цієї країни. Для відзначення цієї дати федеральна скарбниця випускає півдоларову монету, у якій буде 90 відсотків чистого срібла, а ціна його плянється на суму від 9-ти до 12-ти доларів.

У СПЕЦІАЛЬНОМУ ВИДАННІ ЖУРНАЛУ „Ньюзвік“ з 14-го грудня, у великому 27-сторінковому документальному репортажі „Що В'єтнам заподіє нам?“, згадується також українця Тараса Попеля з Чикаго, учасника бойових дій чоти, яка носила назву „Чарлі“ і діяла у В'єтнамі десять років тому на найбільш небезпечних позиціях, перекидуючи при потребі з одного критичного місця на друге поблизу Сайгону, де одного разу чота стояла в бою в складі батальйону проти ворожої дивізії. Про Т. Попеля написав: „Тарас Попель, моторний і твердий український хлопчина з Чикаго, переконався, що війна насправді не така романтична (як йому здавалося), бо через цю романтику він згледосив до війська. Попель, новичок у чоті „Чарлі“ і день перед його 19-ми уродинами, опинився у бункері, припилений вогнем стрілянини, разом з Ед Швайгером і трьома іншими хлопцями, без рушниць, без шоломів (касок), без укриття, крім мішків з піском, грязюки-болота і з мольотом проти живих шрапнелів, що розривалися навколо них. Попель трічі проказав „Отчешнаш“ і розпочав простішу молитву: „Я прошу Бога спинити ці гукі. Я прошу Бога спинити вогняну зливу. Я прошу Бога, щоб прийняв цей крик, стогін“... Саме в цей час граната впала на долівку бункера. „Це остання мить мого життя, — подумав Попель, — всьому кінець“. Але граната лежала там нешкідливо: крики і стогін і вогнеметання поступово затихли, і Тарас Попель мовчки вирішив, що, що б не сталося в цій війні, він повернеться додому живим і цілим“. Телевізійна передача, базована на життєвому досвіді цієї чоти „Чарлі“, була висвітлена на мережі Си-Би-Ес у суботу, 12-го грудня.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Контроль Церкви

В цілому світі відомо, що союська система прийняла атеїзм, цебто безбожництво, як один з головних принципів урядового правління. Дехто в західному світі, головним серед протестантських провідників, вірить, що від часу Другої світової війни становище союського уряду до Православної Церкви дещо змінилося і що ця церква під сучасну пору має певні рамки свободи.

За яку ціну Православна Церква користується цією „обмеженою свободою"? — вказує тайний документ Комуністичної Партії Союського Союзу (КПСС), який переслано з Москви секретним шляхом до Парижу. Частину цього документу передувало релігійне видання в Нью-Йорку, „Релігія в країнах опанованих комунізмом", яку видає пастор Благовіс Губрій, чех з походження і приятель українців. Цей документ вийшов під назвою — „Церковні кадри і легальні заходи для контролювання їхньої діяльності". Документ приготувала ЦК КПСС в 1975 році, щоб його міг практично примінювати комуністичний апарат. Важливо, що це вперше, офіційний комуністичний документ підтверджує цей факт, що Російською Православною Церквою маніпулює союський уряд.

І це сталося після майже чверть сторіччя (1918-1943) жорстокого переслідування релігії у ССР, включно з брутальним знищенням Української Автокефальної Православної Церкви в 1930-их роках. Під час війни Сталін змінив свою тактику відносно релігії та визнав Російську Православну Церкву як — єдину існуючу організовану церковну одиницю. В заміну за це, ця церква була примушена служити як пропагандивне рам'я союського уряду. Цей засекречений документ приготував В. Фуров, заступник голови Ради для церковних справ, яка є політичним механізмом Кремлю для контролювання і реєстрації „офіційної Церкви".

У цьому документі читаємо: „Для нашого уряду спеціальне значення має вивчення системи й діяльності (православного) єпископату для організації політичної роботи всередині, і понад усе, щоб навчити їх (єпископат) коректному відношенню до союських законів про культи". Між іншим, „культу" у союському офіційному лексиконі означає будь-яку Церкву чи релігійну групу людей, які не підлягають контролю офіційної Ради для церковних справ.

Згідно з документом, рівень контролю союського уряду над Синодом Єпископів є здефінований як „постійний і безперервний". Цей синод складається з патріарха і шістьох єпископів від поодиноких єпархій.

Фуров писав: „Рада контролює синод. Питання вибору й призначення його постійних членів був і далі є цілковито в руках Ради".

Документ критикує колишнього митрополита Нікодіма за його „політичні" заяви, цебто, коли він проголошував молодим людям, що „немає нічого ліпшого на цьому світі як Христос".

„Це вказує, — писав Фуров, — що Рада мусить зміцнити свої завдання в політичному вихованні духовенства".

Мало чи безперервну контролю над Радою, союські власті можуть пропхати вишколених агентів КГБ у провідні кадри священства, на що, дещо делікатно, також вказує згаданий документ.

„Немає висвячення єпископа, чи перенесення (єпископа) без повного слідства кандидата відповідними урядовцями Ради у близькій співпраці з місцевими органами та іншими зацікавленими організаціями..."

В одній частині документу подано вказівки як то „православний єпископ" має „поступати лояльно відносно нашого уряду й виконувати корисну роботу для нашого уряду за кордоном". Ця „корисна робота" полягає в першу чергу на закордонних відвідинях російських православних делегацій. В 1975 році, коли цей новий документ був писаний, Америку відвідала російська православна делегація з київським митрополитом Філаретом та о. Віталієм Боровим, представником Московської Православної Митрополії при Світовій раді церков в Женеві. Ця делегація по американських коледжах і університетах поширювала безсоромну брехню про — „повну свободу релігії в ССР".

Документ всецього доказує, що союський уряд ніколи не змінить ворожого настановлення до релігії, бо дійсна неурядова релігія не може погодитися з антирелігійною настановою марксизму та союсько-російського ленізму.

В СУБУТУ, 12-ГО ГРУДНЯ, ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ на острові Мальта, який після Другої світової війни став самостійною державою. Боротьба за голоси велася між двома партіями: Лейбор партією, яка була дотепер при владі, а прем'єр з її рамені Дом Мінтофф вів ліву політику, в основному прихильну Союському Союзові, і Націоналістичною партією. Прем'єр Мінтофф пов'язував великі надії з Лівією, сподіючись одержати від неї значних субсидій. Однак та політика скінчилася невдачею й між Мальтою та Лівією вибухнув конфлікт. Не пощастило також і з залученням до Москви і її сателітів, звідки Мінтофф також сподівався дістати таку допомогу, яка уможливила б незалежне існування тієї невеличкої держави. Уряд Мінтоффа дав Союському Союзові великі права в уживанні мальтійських портів і корабельних вартів, однак, в заміну за це дав дуже мало. Тому він почав переставляти в напрямі Заходу. Прозахідної політики вимагала Націоналістична партія, яка розраховувала на перемогу у виборах.

Під час своєї візитації парохії св. Юра в Нью-Йорку Владика Василь Лостен, єпископ Стефоровської єпархії, виголосив, 6-го грудня ц.р., в тій новобудованій і ще не зовсім все-редині влаштованій прегарній церкві, проповідь на особливу актуальну, не тільки релігійну, але й все-людську та нашу українську національно-громадську тему: про родину та її обов'язки супроти дітей та громади.

„Господь створив мужчину і жінку, щоб вони заснували родину. І вони, батьки, мають обов'язок виховувати дітей у християнському дусі та вповаданні до Божих і людських законів, виховувати на добрих громадян — свого рідного народу і країни, в якій живуть. Посилайте, батьки, своїх дітей до школи святого Юра, бо там діти дістануть науку не гіршу, як в інших школах, а будуть виховуватися в українському дусі — будуть знати українську мову, яка не перешкодить їм знати мову англійську, як і можна бути одночасно добрим українським і добрим американським громадянином..."

Ісхуаючи той 15-хвилинний проповіді Владика, пригадала чомусь мудра теза передчасно померлого Миколи Шлемкевича, записана в одній з його публікацій: нарід не складається з героїв, а з сірих незмітних людей, які шанують Божі і людські закони та становлять здоров'я родини, у здоровому суспільстві. І мимом...

Ще недавно, бо лиш кілька років тому, у світі небагато знали про те, що московська імперія провадила свою експансію при допомозі інтенсивного шпигунства. Шойно після Другої світової війни, коли московсько-союська імперія так експлуативно поширила межі свого володіння в напрямі Західної Європи, світ скоро почав пізнавати той скритий чинник, при допомозі якого Москва вже „ушасливила" стільки народів.

Тепер у світовому світі існує багато та авторитетна література, яка усвідомлює народи про небезпеку, яку становить московське шпигунство. В роках 1973-74, автор цих рядків доводилося подати огляд (надрукований у „Свободі" та в „Гомоні України") на дві більш та серйозні книжки про союський шпигунський систему та про її дії поза межами т.з. „Союського Союзу". Це був огляд на книжку Джона Баррона п.з. „КГБ" і на книжку Льюїса Гейгана п.з. „Секретна війна за Європу".

Кожна, хто запізнається з цими більшими студіями, дізнається про те, що московська шпигунсько-розвідка система — є найбільша в цілому світі. Це незвичайно коштовна машина, яка всередині союської імперії та спілку з комуністичною партією контролює усе життя модерної російської імперії, а поза її межами, вільності під покривом...

Петро Григоренко

НЕ РЕПРЕЗЕНТУВАТИ ДІТЯ!

(До п'ятиріччя УГГ)

Це був, як пише преса, повний розгром. Але чи так воно є в дійсності? Фізично — так, розгром! Вірніше, позбавлення членів Групи можливості нормально виконувати свої обов'язки. Але духовно — Перемога! Погляньмо. Група починалася з 10-ох членів. Сьогодні їх утримало 31 ув'язнених і сім за кордоном — шість в примусовій еміграції і один у вигнанні. Згідно з неписаними, але прийнятими всіма членами Групи правилами, вийти зі складу Групи можна лише за власним бажанням. Доки той чи інший член Групи не заявить про вихід із Групи, він є членом, навіть коли якийсь час не ставить свого підпису під документами. З тих 31, про яких сказано вище, жаден не заявив про вихід з Групи, і тому всі вони далі є його членами.

До речі, одно зауваження. Останнього часу в українському пресі вживається термін — „перший", „другий", „третій" керівник Групи. Це неправильно. В Українській Групі є лише один керівник — Микола Руденко. Так виходило Група після його арешту. Ми домовилися, що він перестав бути нашим керівником, як сам відмовився від того. Ті ж, хто керує після нього, лише виконують обов'язки. Через те КГБ так і тиснуло на Миколу, домагаючись його відмови від участі в Групі. КГБ думав, що така заява Миколи позбавить Групу морального стержня. Ув'язнені члени Групи діють у неймовірно тяжких умовах. Деякі з них увійшли до української секції табірної Групи, куди, крім них, зголосилося шість давніх в'язнів (О. Попович, С. Караванський, Б. Ребрик, Р. Романюк, Д. Шумук, Ю. Шухевич). Табірна група вивчає умови в таборах і порушення прав людини відносно в'язнів, особливо політичних і релігійних; при нагоді члени цієї Групи посилають листи на волю, в яких висловлюють свої думки в різних галузях політичного життя в Україні і в світі.

Іван Кедрин

РОДИНА — ЦЕРКВА — ШКОЛА

хит, наче автоматично, насувався перед очі сучасний сумний образ української громади в діаспорі, зокрема та особливо в Америці. Модним стало слово „середовище", модним стало застатити слово „партія" словом „середовище" чи „рух". І йдуть суперечки про ідеологію, про „більшість" і „меншість" партії „середовища" в громаді, йдуть палкі суперечки доволі намагання якогось „середовища" стати в провід цілого суспільства, а забувається при цьому то розглядати про „абв" проблематики: про фізичне збереження себе, як окремої етнічної (національної) одиниці в мозаїці етнічних груп в Америці.

Ні одна партія, ні одно середовище, ні один рух не матимуть найменшого значення і найменшої вартості, коли звагалі українство в Америці скоротиться до малюсенької горстки, якої не буде видно в оцімому велетенському муравлині рас, етнічних груп і віровизнань. На наших очах корчиться українська громада в Америці. На наших очах відбувається жалюгідний паралельний процес: 1) прищипується хід асиміляції до англомовного оточення і 2) відхід українських людей від громадського зорганізованого життя. Коли вже тепер різні ворожі українству американські люди, колишні конгресменка, те-

К. Крупський

ТРАДИЦІЙНІ „ОЧІ" РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

„The KGB: The Eyes of Russia" by Harry Rositzke, Doubleday & Company, Inc., Garden City, New York, 1981, pp. 295.

дипломатичних зв'язків, займається шпигунством, снімає незгоди, бунтів та всіма іншими підвизни-ми діями.

Вартує пригадати і те, що в обидвох названих книжках досить правдиво описано як то Москва жорстоко поборює український націоналістичний рух за визволення України, та як підступними вбивствами знищила визначних провідників цього руху.

З початком 1981 року, література про підвизни дії КГБ збільшилася ще однією дуже солідною книжкою п.з. „КГБ" — очі Росії, опубліковані названим на вступі цієї статті видавництвом. Автором книжки є Гаррі Розітске, емеритований старшина американський контррозвідки, який раніше був університетським викладачем англійської мови.

На вступі до своєї книжки автор каже, що оптичні, акустичні та електронні очі, заінсталовані на випущених союських сателітах не можуть сказати того, що діється під дахом Пен-тагону, як також не можуть сказати того над чим працюють в американських

Не меншу прислугу для Союського Союзу робив

привидитися до поведінки деяких українців, що їх доля висунила на видатні пости в суспільстві, то дивом треба дивуватися, що вони не здають собі справи, що борються за „владу" з такими, як вони самі, „буржуазними націоналістами", не бачачи конечності шукати злуки волю, йти назустріч компромісовим формулам, еднатися та не роздунуватися, бо тільки в „єдності сила народу". І співають щоне-ділі українські люди у церкві „Боже, нам єдність подай" та, вийшовши з церкви зараз же починають говорити про ідеологію, про партію, про середовище, та хто б був який вини. — а процес корення цілої української національної спільності в Америці на очах продовжується темпом, що ми його самі приспішуємо.

Коли придивалися градаці вартостей, то напевне і безперечно на першому місці стоїть Церква. Напевне Церква залишиться найдовше і найтриваліше тоді, коли зникнуть і щезатимуть безслідно партії „середовища" і „рухи", які не вміли запобігти процесові занепаданню цілої громади. Це благословення Господнє, що в часі такого розгартування, як оце настав в українській громаді в Америці — самі Владики пригадують градацію вартостей і закликають — плекайте здоров'я родину і посилайте дітей до української школи, бо це найперше

(Закінчення на стор. 3)

другий незвичайно талановитий шпигун Леопольд Треппер (жид, уродженець Галичини). Треппер оперував в окупованій німцями Бельгії та Франції. Він передавав Москві багато фільмів та фотокопії документів, а через таємне радіо подавав багато важливих відомостей, які мали велику стратегічну вагу. Під покривом власного виробництва плаців-дошків Треппер провадив активну шпигунську діяльність. Алькоголем та привабливими дівчатами, він морально розкладав німецьких офіцерів і таким способом видобував з них багато важливих інформацій.

Викривши його радіовисильний апарат, німці знищили Треппера, а решілки його використали. Він далі через радіо передавав Москві відомості, але за інструкціями німецької контррозвідки. Німці не відкинули цієї методи використання ворожих шпигунів; це започаткували англіїці з переловленими в Англії шпигунами.

Німці дозволили Трепперу деяку свободу руху. Безумовно, це зробили вони для дезорієнтації інших союських шпигунів. Скориставшись з цього, Треппер пішов до дентиста і при шій нагоді втік. Він до кінця війни скривався в Парижі.

(Продовження буде)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПІТАННЯ: Чи були від-ваші відкриті листи О. Солжениціну?

ВІДПОВІДЬ: Витяги із статті Я. Сусленського „Головне — злам колоніальної системи", опублікованої у газеті „Русская мысль" (закінчення):

Світ поділено на два супротивні табори: демократії і тоталітаризму. Мені, як і багатьом, здається, що краще від демократії людство покинуло нічого не винявши. Ми споглядаємо світ тоталітаризму із своєї демократичної дзвіниці та даємо йому оцінку. Хвороба союської системи такі: знищення особистості, моральний маризм, двоєдушність, політична проституція, безсовісність, параліч волі людей і народів до опору, насильне єдиномиє, ідопоклонство, деградація культури.

Прагнучи до універсальності, а не до соціального експерименту обмежених масштабів, нав'язуючи силою й терором свою ідеологію, комуністи встелили свій шлях мільйонами трутів. Комуністи — канібали XX століття.

Отже, комунізм, як устрій свободи й добра — утопія в теорії, вандалізм на практиці. Тоталітаризм, шовінізм, колоніалізм — гідоло. І кожен, хто усвідомлює це, мусить з ними боротися. Союському експансію може зупинити лише рішучий контраст сил демократії.

На даний момент у ССР є єдина потужна потенційна антисоюська сила — націоналізм, рахуючи й російський. І якщо російський шовінізм обернувся ССР на тюрму народів, якщо об'єктом шовінізму йде генотип, люта ненависть до інших народів, то націоналізм — здорове природне почуття. Націоналізм допомагає усвідомити інтереси свого народу та його закон-

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПЕРША УКРАЇНСКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —

ЯК В ДІЙСНОСТІ БУЛО

У 203-му числі „Свободи" з дня 27-го жовтня ц.р. появилася стаття-спогад ред. І. Кедрина-Рудницького, в якій він теплим словом згадає 50-літній ювілей появи першого тому „Української Енциклопедії" — Книги Знання, яка появилася цілністю в 1934 році. Як єдиний живучий член Видавничого Комітету УЗЕ, співфінансист і співвласник та технічний редактор, почувалося до обов'язку подякувати редакторів за згадку про так важливий, а всіма забутий ювілей.

Ідея видання УЗЕ постанала в Станіславові, в голові гімназійного вчителя Івана Чепиги. Він оснував в початках 20-их років видавництво „Бистриця" в Станіславові і в тім видавництві планував видавати Укра-

(Закінчення на стор. 4)

чи пізніше встановити веління права у всіх сферах мислі, творчості і дій". Всі ув'язнені і всі, що опинилися за кордоном, одностайно приєдналися до цих заяв.

У вересневому числі центрального органу КПСС, журналу „Комуніст" перший заступник Андропова генерал-полковник КГБ Цвігун вихваляється тим, що КГБ спроміг зліквідувати дисидентський рух у всьому ССР, а отже, й на Україні. В самому цьому КГБівському вихваліні виявляється наша перемога. Коли ж з родинною напикістю 1977 року вилітає з Москви до ЗСА в ССР, за заявами КГБ і партійно-державної верхівки, не було ніякого дисидентського руху. Були окремі „відщепенці" і „психічно хворі" люди. А тепер КГБ, захищаючись від радощів, кричить на весь світ, що він розгромив той „неіснуючий" дисидентський рух.

Але ті радощі передчасні. Справді фізичну перемогу КГБ здобув: виварено всіх оголошених членів Групи. Але хто з них показався? Хто попросив помилування? Хто заявив про вихід з Групи? Хто не бере участі в табірному спротиві? Ніхто не відійшов, бо це лицарі духа. Вони стоять незламно перед навалою фізичної сили КГБ. На очах свого народу, на очах усього світу.

І ще одну „дрібничку" не врахував генерал КГБ Цвігун: коріння Групи заглубилося в народ, а її ув'язнене тіло має свого речника, до якого Цвігунам не дістатися. Я маю на увазі Закордонне представництво УГГ.

Стимулом до створення Представництва було надіслане мені (спершу усно, потім письмово) Доручення від членів Групи. Нагадую його зміст.

„Виявляємо повне довір'я... генералові Петрові Григоренкові та наділяємо його такими правами і повноваженнями:

1. Представляти нашу Групу за кордоном — бути її духовним речником, виступати від імені Групи з усними та письмовими заявами, меморандумами й деклараціями;
- а) в ОН та інших міжнародних організаціях;
- б) перед урядами, парламентами і громадськістю всіх країн;
- в) перед емігрантськими українськими, єврейськими, польськими, російськими, чехо-словацькими та іншими громадами, організаціями, угрупованнями.

(Продовження буде)

Український Гарвард на заході ЗСА

Зібрання прихильників Українського Гарварду в Сан-Дієго, Каліф., відбулося в неділю, 29-го листопада, на яке прибула вся активна українська громада (шоправда, вона не велика), щоб зустрітися з представниками УНІГУ — д-ром Юрієм Гаєцьким, д-ром Джеймсом Мейсом та інж. Василем Лагошніком.

Вечір започаткував голова тутешніх прихильників УНІГУ інж. Ярослав Синиш, вітаючи зібраних та вказуючи, що вечір буде присвячений виданню книги про український голод, трагедію — штучно організований голод в Україні більшовицьким урядом в 1932-1933 роках. Він також познайомив зібраних з прибулими представниками та місцевою управою прихильників.

Дальше ведення вечером перебрав Богдан Климович — заступник голови. Він згадав найтяжчі роки українського народу, а щоб їх навісити, попросив до слова д-ра Дж. Мейса. Здається, перший раз багато з нас чуло як американець речево з глибоким знанням предмету, змалював прихід комуністів до влади в Україні, їхню жорстокість і мстивість за волеюлюбних змагань народу, їх недоволу організації уряду та саме переведення голоду по селах родючої і багатій України. В слові Дж. Мейса було згадано і українських комуністів — Волобуєва, Хавильового, Скрипника та інших.

Д-р Ю. Гаєцький, як науковець і співпрацівник УНІГУ, змалював Український Гарвард, його потреби, дії та успіхи. Щоб зібрані могли мати більшу уяву про УНІГУ, він висвітлював прозирки будинку, бібліотеки, конференційних залів, професорів і студентів. В даль-

шому проф. Ю. Гаєцький зупинився над науковими семінарами, дослідженнями, бібліотеками та публікаціями. Окремо він наголосив Літню школу, участь науковців з університетів інших країн, наукові конференції, студії та випускників — докторантів.

Д-р Данило Міршук, як очевидець, розказав про свої переживання в час голодової облоги України — про вмирання матерів з дітьми, божовильних з голоду, людодівство, залишення матерями дітей під інституціями в місті й інші жахіття вмирання села, подаючи час, місця та навіть прізвища.

Інж. В. Лагошняк зreferував матеріально-фінансову сторінку УНІГУ.

Богдан Климович вказав на активність агентів совєтського уряду тут, які при допомозі охочих допомагати американських адвокатів вже забрали чималі суми грошей від померлих українців у Америці і Канаді, колишніх громадян СС СР, які не поробили вчасно заповітів. Йдеться про українців, народжених на теренах, які сьогодні окупує СС СР. Б. Климович, як фінансовий знавець, пояснив, як слід забезпечити своє майно та зголосити готовність безкоштовно давати поради самотнім особам.

Виймаючи присутні зложили на видання книги про голод понад 2,500 доларів і ця акція продовжується далі. Невелика українська громада, що складається з пенсіонерів, була вдала, «гарвардцям», що згадали мільйони замучених голодом українців, і за великий почин — видання книги.

Олександр Гергеа

Дрогобичани планують

Шостий з'їзд

Нью Йорк, Н. Й. (с.г.) — Тут, у залі Українського Народного Дому, в неділю, 25-го жовтня, відбулася нарада членів Управління й Контрольної комісії комітету Дрогобиччини. Народи відкрив і ними проводив голова Комітету інж. Володимир Осередчук, секретарував мгр Микола Курчак. Згідно порядку наради були звітні голови, секретаря (М. Курчак), і касира (д-р Василь Верган). Зі звітних присутні довідалися про багатогранну працю Комітету і про плани відбутися Шостий з'їзд — зустріч колишніх мешканців землі Івана Франка.

Були заторкнені і інші справи, зокрема видання третього тому «Дрогобиччина — Земля Івана Франка». Попередній П'ятий з'їзд дрогобичан відбувся 9-10-го вересня 1978 року на Оселі ОДВУ «Ольжичівці» в Лігайті, Па. Згідно правили Комітету, з'їзди повинні відбуватися що чотири роки, і тому голова інж. В. Осередчук повідо-

мив, що Шостий з'їзд Дрогобичан відбудеться в суботу, 18-го вересня, і неділю, 19-го вересня 1982 року на Оселі Українського Братського Союзу «Верховина» в Глен Спей, Н. Й.

Під час планованого з'їзду — зустріч буде багата мистецька програма, про яку докладніше земляки дрогобичани будуть повідомлені заздалегідь. В. Осередчук вже одержав згоду виступити у мистецькій програмі від колишньої артистки Чернівецького театру Євгені Белюць. А для тих, що люблять танцювати, буде грати оркестра «Звуки України». Оркестрою керує сам голова Комітету.

Під час з'їзду буде нагода зустрінутися — привітатися з тими, які народилися на землі Івана Франка, а також — з молодшими і зовсім молодими, які вже народилися поза межами України. Тому Комітет просить усіх земляків вже відтепер укладати свої плани так, щоб у вересні 1982 року взяти участь у зустрічі на «Верховині».

Мала Рада Української Автокефальної Православної Церкви у вільному світі

повідомляє всіх Українців, що
19-20-го грудня 1981 року
в катедрі св. ап. Андрія Первозванного
в Дітроїті, Миш.
відбудеться

ХІРОТОНІЯ АРХИМАНДРИТА ІОСИФА на Єпископа Лубенського

Хіротонію довершить Високопреосвященний Владика ПЕТРО, Архiepіскоп Сeлaвaнський і Преосвященний Владика ІЗЯСЛАВ, Єпископ Чигиринський.
Протопресвітер ОЛ. БИКОВЕЦЬ, голова
ІВАН ЧИКАЛО, секретар

Українська Православна Катедрa св. ВОЛОДИМИРА в Нью Йорку, Н. Й.
162 Вест 82-га вул.

Заходом СЕСТРИЦТВА влаштує

СВЯТО СВ. о. МИКОЛАЯ

в неділю, 20-го грудня 1981 року, о год. 1-й дня
в церковній залі.

Крім Миколаївської програми, будуть висвітлені прозирки з України.
Запрошується Молодь і старше Громадянство.

УПРАВА СЕСТРИЦТВА

Пітсбуржчина зустріла нового голову Консисторії

О. протопресвітер Степан Біляк, голова Консисторії УПЦеркви.

Чи не уперше за останні півстоліття православні українці Пітсбурзького Деканату мали нагоду вітати у себе обраного нещодавнім Собором УПЦеркви адміністративного керівника Митрополії — о. Протопресвітера Степана Біляка, сина Карпатської «Срібної Землі». Впродовж кількох тижнів, відданий Богові і нашій рідній Церкві, голова Консисторії відвідував різні округи або й поодинокі парафії Церкви, також чи не уперше в історії УАПЦ у ЗСА. Віддалекого Мінеаполісу починаючи, по черзі столицю Америки, Вашингтон, далі крізь парафії стейті Нью Йорку й Нью Джерзі вела дорога отця Протопресвітера С. Біляка. За парафіями Пітсбуржчини (10 числом) піде черга на громади Нової Англії. З весною — знову новий апостольський труд для о. Степана.

Для однієї особи це шлях довгий і неслухняний на такий короткий час. В кожній громаді чимало існують специфічні проблеми. І ось скрізь падали в душі вірних золоті зерна поучень, поради, планів на майбутнє, перестороги для безпеки Церкви. Досвідчений духовник о. С. Біляк скрізь заторкував поточні проблеми Церкви, її досягнення і недоліки. Нерідко втомлений, миг би хотів відпочинку, але сяч днів для добра Церкви і мирян: «Хочу знати вас, а ви мене. Не хочу бути вашим „босом“, але слугою... Не тільки головою Консисторії, але братом у Христі... Така є і його програма: він оптиміст, отець Протопресвітер Степан, і слуга Церкви, обраний Собором на три роки.

Був сонячний осінній день в Пітсбуржчині. Дов-

Родина...

(Продовження зі стор. 2)

на потребу Богові і народові. Замість боритися за «владу», яка насправді є фікцією і самообманом, замість приймати резолюції проти земляків, які стоять також на українському державницькому становищі, але мають право до власних поглядів, з якими не всі мусять солідаризуватися, — замість придумувати найшудерніші штуки, щоб «наша взяла» — чи не краще було б одним фронтом боронити спільну нашу українську честь і спільну нашу українську правду, що їх атакують різні Голцмани і Шенкери?!

Можна почути закид, що не слід вбачати провокаторську руку в тому, що діється в нашій громаді, бо це — мовляв — образи цілу громаду. А проте найавторитетніші американські й міжнародні чинники вперсяють, що всі вільні національні групи в діаспорі — насичені ворожими агентами, бо це найперший інтерес СС СР, щоб ці клітини опозиції та ірредентні знищили. І коли ми не розпоряджаємося апаратами контррозвідки, що їх мають великодержави, то такий апарат є такий в наших руках: такою нашою протидією всьому ворожому затіям може і мусить бути змаг до єдності. Немає у світі проблем, щоб їх не можна було б конструктивно розв'язати. Стояти на місці і не поступатися — це знати завертати назад.

Невже у тисячоліття українського християнства українська політична думка застрягла на тих позиціях, якими були князі криволики «Чорна рада» — з-перед дозвілх сторіч? Невже ми не розуміємо, що треба мати градацію вартостей і що вона диктує: 1) фізичне самозбереження; 2) воно можливе через вірність Церкві і

гнатів — Карнері, Моргана, Мелона, Ракефеллера. На жаль, це невідомо і незалежана історія перших піонерів Монсену, Пітсбургу, Карнері, Ембриджу й менших українських громад Пітсбуржчини.

А роки йдуть, старі дуби упали давно.

В Міксіракс півстоліття тому воздвигнено чи не найбільшу нашу святиню. Її могутні візантійського стилю бані милують око українця і не-українця. Гей би мініатора Святої Софії Київської або її матері, Царгородської Гая Софії. Ми нулої осени ця парафія відзначила своє 75-річчя.

Тут в старезній нашій Міксіракс, у прегарну сонячну днину іхали отці й миряни на зустріч з дорогим Гостем з Бавнд Бруку. Вісім священників і понад півсотні мирян заповнили залю Народного Дому. Предсідник парафії та настоятель о. Яків Нортона привітали голову Консисторії. З нагоди свята Архангела Михаїла відспівано «Многая Літа» іменником Деканату. Декан о. Андрій Бек перебрав провід наради й попросив голову Консисторії до слова.

На вступі о. Протопресвітер Біляк передав батьківський привіт від Первоієрарха Української Православної Церкви Митрополита Мстислава. За кожним словом бесідника о. Степана англійською мовою пробирався одна тема: журба за майбутнє Церкви, недовіра кандидатів до духовного стану, проблеми молоді в конфронтації з життям сучасної Америки. Від довгого часу відвідує він парафії і деканати Церкви. Такі контакти дуже важливі для обох сторін. Одні потребують другий.

За останні три місяці наступило чимало змін у Консисторії. Швидко надходять відповіді з Консисторії на листи, прислані священниками, на листи з парафій. Голова Консисторії допомагає на місцях усім у їхніх проблемах. А це не так легко. Контакт має бути постійний. Він — Консисторія не робить «церковної політики», бо це належить до її Духовного Проводу і до Ради Митрополії поміж Соборами.

Дуже важливе в кожній установі, а тим більше церковній, — казав далі голова, її фінанси. Без сильної фінансової бази Церква не може існувати. Він застав поважний борг у касі і дуже мало готівки. Будову Укра-

їнського Дому Культури теж не було доведено до кінця. При Божій допомозі наладно фінансову справу, робота йде нормально, все йде до кращого за допомогою всіх — священників і мирян, цілої Церкви.

Якщо виникло б питання, яка ціль його поїздки, що безперечно втомлює, то відповідь о. Біляка була б: контактуватися з парафіями та їхніми отцями і прицерковними організаціями; вияснювати проблеми Церкви, як такої. Дуже важлива теж справа — збільшення покликаних до духовного стану. Маємо добре налаштовану Духовну Семінарію Св. Софії, але замало кандидатів до неї! Церква, її майбутнє — то її молодь. Треба дати їй почуття самопошани, щоб зберегла своє духовне і національне обличчя.

Допомогою в такому змаганні Церква повинна стати монументальною будівлею в осередку УАПЦ — Дім Української Культури. Це дарунок від всіх нас на порозі славного ювілею Тисячоліття християнства в українському народі.

Як заохочувати молодь до духовного стану? Це великий комплекс проблем не лише у нас. Коліска покликаних — це родина. Важливим невід'ємним чинником тут є Українська Православна Ліга, бо її головне завдання: молодь. Ми повинні і бажаємо мати постійний контакт з УПЛігою, — говорив отець Прото-

(Закінчення на стор. 4)

МУЛЬТИБІЛЬЙОНЕР АРМАНД ГАММЕР ЗАЯВИВ у розмові з кореспондентами, що він дасть премію в сумі одного мільйона доларів кожному — лабораторії чи індивідуальним особам, хто винайде справді ефективний препарат для лікування рака. «Я надіюся, що доживу до такого радісного дня, коли людство зітхне з полетістю після такого винаходу», — заявив Гаммер. Він при тому висловив надію, що ним визначена нагорода стимулюватиме лабораторійні дослідження в тій ділянці. Американський філантроп також підкреслив, що він додатково кожного року призначає по 100.000 доларів для визначних вчених, які працюють в ділянці дослідів рака.

В ЧЕТВЕРТУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

сл. п.

Мігра ЕВГЕНА ЛОЗИНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в неділю, 20-го грудня 1981 р., в церкві св. Юра
в Нью Йорку, Н. Й., о год. 4-й по пол.,
в п'ятницю, 1-го січня 1982 р., в церкві св. Духа
в Честері, Па., о год. 7-й веч.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

дружина — МАРІЯ
дочка — ЛАРИСА КЕЙ з чоловіком
МИРОСЛАВОМ і дітьми
син — АСКОЛЬД з дружиною
РОКСОЛЯНОЮ
брат — ІВАН
сестра — МАРІЯ ЧАБАН з чоловіком
МАРИЯНОМ і родиною

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
У ВІЧНІСТЬ
нашої Дорогої, Незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

св. п.

ОЛІ ПЕТРИЧУК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 19-го грудня 1981 року, о год. 8-й ранку
в церкві Успення Пресвятої Богородиці в Бейон, Н. Дж.

Вітливо просимо й одночасно дякуємо Дружам і Приятелям за Ваші молитви.

Мати — ЮСТИНА
Батько — ВАСИЛЬ
Брат — ІВАН з дружиною РЕГІНОЮ і сином ВАСИЛЬКОМ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 7-го листопада 1981 року,
по довгій недозі, відійшла у Вічність,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАТИ, ШВАГЕРКА І КУЗИНКА
бл. п.

МАРІЯ ХАРУК

Похорон відбувся в середу, 11-го листопада 1981 р. з
церкви св. Юра в Нью Йорку. Похована на цвинтарі св. Духа
в Гемптонбурзі, Н. Й.

Цією дорогою висловлюємо нашу щирю подяку: ВПреподобному Отцеві-Адміністраторові С. Шевчуку, ЧСВВ за уділення Найсвятіших Тайн в шпиталі, та Парастас в похоронному заведенні П. Яремчи. Всечеснішому о. Леові Голдену, ЧСВВ за участь в Панахиді, Заупокійні Святі Літургії в Церкві і на цвинтарі.

Сердечна подяка Церковному Хору св. Юра (де Покійна була членкинею), і кільком Співакам з Хору ім. Митрополита Шептицького, які два вечори співавали Панахиду. Проф. І. Хоминю за диригування хором і відспівання похоронних обрядів в церкві і на цвинтарі.

Наша щира подяка Голові церковного хору Панові Миколі Кузикові і Пані Марії Лозинській (ОЖ ОЧСУ), де Покійна була активною членкою, за зворушливі слова біля домовини в похоронному заведенні.

Спеціальна подяка нашому Дорогому Приятелю Володимирові Макарусі за поміч у влаштуванні похорону. Глибоко вдячні всім, що в часі похорону так чисельно взяли участь в похоронному заведенні, в Церкві і на цвинтарі.

Невимовно вдячні усім: за численні Служби Божі, за квіти і пожертви на доброділі цілі. Церковному хорі спеціальна подяка, що замість квітів на могилу, пожертвував 150 доларів на новий Іконостас у новій церкві св. Юра.

Панові Павлові Данилі за жертву 50 дол. на виховання молодих священників в Глен Кові, Н. Й.

Шановній родині Шерик, що замість квітів, зложили 50 дол. на радіогодину оо. Василія в Нью Йорку.

Нехай Всемогучий Господь винагородить Вас усіх щедримми ласками, а душі Покійної Марії дасть вічний упокій.

В глибокому смутку:

муж — ОЛЕКСА з дітьми
і РОДИНА

В Сороковий день смерті

17-го ГРУДНЯ ч. р., о год. 8-й рано,

в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА, буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

з ПАНАХИДОЮ

ЗА ДУШУ НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ

МАРІЙКИ.

В цей день просимо про молитви!

У великому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що з Волі Всевишнього, несподівано, відійшов у Вічність
в п'ятницю, 11-го грудня 1981 р. в Бейоні, Н. Дж.,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І БРАТ

бл. п.

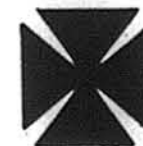
МИХАЙЛО ГОЛУБЕЦЬ

на 65-му році життя, народжений в Борщеві, Україна.

ПАНАХИДА у вівторок, 15-го грудня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні
В. Когута при 88 Вест 14-та вул. в Бейоні, Н. Дж.
ПОХОРОН в середу, 16-го грудня 1981 р., о год. 9-й ранку до церкви Успення Преч.
Діви Марії, а після на цвинтар св. Духа в Гемптонбурзі, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — АНАСТАЗІЯ
син — МИРОН
дочка — МАРУСЯ-АННА
Сестра у Франції
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Волею Всевишнього, відійшов у Вічність 13-го грудня 1981 року,

наш Найдорожчий

БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

ІВАН ЛОЗИНСЬКИЙ

старшина Української Галицької Армії,
народжений 7-го березня 1886 року біля Старого Самбора, Галичина.

У глибокому смутку:

доньки:

д-р ІВАННА ЛОЗИНСЬКА ЦЕЛЕВИЧ з дітьми ДІЯНОЮ
І АДРИАНОМ
ГАЛИНА ЛОЗИНСЬКА ХАРУК з мужем д-ром ПЕТРОМ
ХАРУКОМ, з дітьми АНЕТКОЮ І ЮРКОМ
брат — д-р ГРИГОРІЙ ЛОЗИНСЬКИЙ з донькою ВІРОЮ
ІВАНІЦЬКОЮ, БОГДАНОЮ КОМАРИНСЬКОЮ
та ЛЮБОВОЮ ЛУКОВСЬКОЮ

з родинами

та ближча і дальша Родина в Україні

Пітсбуржчина...

(Продовження зі стор. 3)

пресвітер. Шість парафій без священника. Чимало хоч і на заслужений відпочинок. Це наша велика журба. В одній парафії (Св. Троїці в Клівленді) масою до двох тисяч осіб діями деяких осіб. Група недоволені зміною священника подала до суду Консисторію (мільйон доларів, відшкодування?). І розповісти про це, просив промови винести відповідну резолюцію осудження такого нечужого нехристиянського вчинку. Зібрані реагували на слово голови Консисторії оплесками. Далі ухвалили потрібну резолюцію.

Декан о. Бек подякував голові Консисторії, що прийшов сюди з офіційними відвідинами, і згадував, що Пітсбуржчина завжди стояла в першому фронті активності для Церкви. Вона видала найбільше число молодих священників.

Далі на руки голови Консисторії чимало організацій і вірних склали поважні су-

ми на потреби Церкви. Також місцева парафія пошанувала свого колишнього настоятеля о. Прот. Мислава Глинського словами признання та грошовою жертвою з нагоди признання його з парафії в Пітсбургу до Сиракуз. Н.Й. Він і його паніатка Ольга чимало перетерпіли в міксірацькій громаді в найбільш крихітних часах боротьби за принадлежність до УПЦеркви. Ім обом заспівано „Многая Літа“.

В неділю, 29-го листопада, о. Протопресвітер С. Біляк у асисті місцевого пароха о. Нортон відслужив у церкві Божественну Літургію та виголосив до вірних відповідну науку, в якій знову і знову вчувалася турбота про добро Церкви і народу. Ті, що слухали, сповнялися надії і певності, що новий провід Консисторії веде їх у добром напрямі.

о. М.Ф.

Вісті з Академії св. Юра

ДРУЖИНА КОПАНОГО М'ЯЧА

Дружина копаного м'яча при Академії св. Юра здобула чемпіонат в Лізі Незалежних Шкіл на 1981-82 рік, вигравши 12 із 15-ти гор. Під сучасну пору дружина приготувалася до змагань з кошівками, які почнуться у грудні.

Дівоча відбаванкова дружина, яка в останніх двох роках була чемпіоном в Менгеттені, бере участь у відбаванкових змаганнях теж і цього року.

АКРЕДИТАЦІЯ

Усі публічні і приватні школи в ньюйоркському стейті мусять перейти ґрунтовну перевірку стейтовою Радою правління (Board of Regents) в наступних п'яти роках. Академія св. Юра зголосилася до цієї перевірки і була одна із перших чотирьох середніх шкіл міста Нью-Йорк, яка цю перевірку перейшла. В листі, датованому 5-го листопада, Джордж Фріборн, діючий заступник директора стейтового департаменту освіти, написав: „Складаю Вам та

Вашому учительському складові мої гратуляції з нагоди успішного закінчення реєстраційної перевірки. Цим актом школа зберігає надалі своє членство в університеті ньюйоркського стейту та має право перевести „Реджентс“ як також видавати дипломи. Вірю, що участь в реєстраційних процесі була для Вас корисна і що наші добрі взаємини продовжуватимуться“.

ВІДВІДИНИ ШКОЛИ

В п'ятницю, 13-го листопада, Академія св. Юра була відкрита для батьків та гостей. Вони могли відвідати школу, оглянути будинок та придивлятися навчанню у класах. Всі зацікавлені можуть відвідати Академію св. Юра будь-коли.

БЕНКЕТ

У неділю, 6-го грудня ц.р., відбудеться бенкет в шкільній аудиторії, щоб таким чином зібрати допоміжні фонди для школи. Абсолютно всі школи є особливо запрошені, а також батьки та приятелі.

Затверджено модель пам'ятника Митрополитові Василеві Липківському

Савт Бавил Брук, Н. Дж. (пм). — Під проводом Блаженнішого Митрополита Мстислава 20-го листопада 1981 року відбулося спеціальне засідання Комітету побудови пам'ятника бл. п. Митрополитові Василеві Липківському. На засіданні, яке відбулося тут, у приміщенні Консисторії УПЦ, скульптор Петро Капшук представив детально розроблену модель пам'ятника. Модель показує бронзову постать Митрополита під час проповіді-промови до українського народу. Постаць стоїть на п'єдесталі, який своїми архітектурними рисами гармоніє з Церквою-Пам'ятником, поруч якої і буде збудований пам'ятник. Статуя та п'єдесталь стоять на підвищеній площі, до якої ведуть широкі сходи.

Модель творить враження гарного і великого пам'ятника. На засіданні панувало почуття, що нарешті знайдено гідний вислів пам'ятника в честь великої людини, великого українця. З цієї нагоди Владика Мстислава знову пожертвував 100 доларів на будову пам'ятника.

У найближчому часі Комітет подасть до відомої української громади знімок моделі та детальний опис пам'ятника.

Комітет закликає українське громадянство продовжувати жертвувати на будівельний фонд пам'ятника та цим самим ставати співучасниками здійснення шляхетного задуму.

Виписувати і надсилати від податку звільнені пожертви слід на адресу: Metr. Lypkivskij Fund No. 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, — So. Bound Brook, N.J. 08880.

Виписувати і надсилати від податку звільнені пожертви слід на адресу: Metr. Lypkivskij Fund No. 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, — So. Bound Brook, N.J. 08880.

Виписувати і надсилати від податку звільнені пожертви слід на адресу: Metr. Lypkivskij Fund No. 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, — So. Bound Brook, N.J. 08880.

Виписувати і надсилати від податку звільнені пожертви слід на адресу: Metr. Lypkivskij Fund No. 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, — So. Bound Brook, N.J. 08880.

Виписувати і надсилати від податку звільнені пожертви слід на адресу: Metr. Lypkivskij Fund No. 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, — So. Bound Brook, N.J. 08880.

О. Мешко пише...

(Продовження зі стор. 1)

ц.р. — невістка майже не ходить. Я залишаюся сама в майже цілковитій ізоляції. Зими тут такі страшні, і люди місцеві мене лякають, що самій мені прожити неможливо. Тут три проблеми: дрова, вода, харчі. Коли задме завія (purfa), то сніг замітає хати і проїзні дороги, з дому не виберешся. І хоч наша халупа близько від харчової крамниці і взагалі в центрі, — ніхто не прийде на допомогу. Просила поставити мені телефон і до голови райвиконкому зверталася, — відмовив: „...немає номерів, тільки в порядку черги“, а черга мені припадає років через двох-три, а скільки мені лишилося прожити, нікого тут не цікавить.

Від 17 березня почався мій довгий маршрут європейсько-азійськими просторами „необжитої“. Бачила всі пам'ятки із зупинками в Харкові, Свердловську, Красноярську, Иркутську, Хабаровську, Ніколаєвську, Амурську. Не можу нарікати: лікували й готували до далекої подорожі. За 9 місяців дістала гіпертонію третього ступеня. Уже всі медикоментозні лікування перепробували, проте безрезультатно. Акліматизуватися в цьому категорично протипоказано мені клімат й за віком і через хворобу неможливо. Перезимувати мені тут самій — що на Еверест зійти ненавченому спортсменові. Але... Що робити? Хочеш, не хочеш — мусиш.

Я тишу повернення до...

Уряд у Польщі...

(Закінчення зі стор. 1)

лежної профспілки, а з провідної інформації вказують, що арешти ще більш відносно масові, як у Варшаві. Відносно обережно поводитися влада у портовому місті Гданську, духовій столиці „Солідарності“.

Польські дипломатичні джерела за кордоном розпочали наполегливу акцію заспокоєння публічної opinii і урядових чинників, мовляв, вся акція в Польщі має тимчасовий характер і питання повороту до нормального стану є справою тижня-двох.

Москва, як і треба було сподіватися, видала через агентство ТАСС зовню заяву, у якій сказано: „Всі заходи пороблені тепер у Польщі є, очевидно, внутрішньою справою. Вся інша інтерпретація була б вимішуванням у внутрішні справи, які є виключною компетенцією поляків.“ Совєтські дивізії, які вже від довгого часу сконцентровані довкруги польських кордонів, не виявляють ніяких особливих рухів, але загостренням стану поготівля, в якому вони перебували, триває далі.

Уряд ЗСА стримав аж до выяснення ситуації висилку допомоги до Польщі. З Ва-

дому моєго сина, ми з ним прощамось. Думаю, що добрі люди мені бодяй писатимуть — біда, що зв'язок тепер став зовсім поганий, хоча й до повені було також погано через нелютну погоду тощо.

З пенсією в мене вишово казус. Згідно з законом, позбавляють пенсії на час відбавання основного терміну (мені його призначили на півроку), а в засланні пенсію поновлюють. Я подала до соцзабезу заяву 8 липня, на запит Аянського Київського соцзабезу відповіли, що „немає на обліку“. Послали вдруге розшук моєї пенсійної справи від місцевого соцзабезу. Отак зі мною „жартують“.

З харчами тут дуже тяжко: овочі й фрукти в консервованому вигляді з минулорічного зазавезення, в цьому сезоні раз привозили картоплю (давали по два кг) і капусту свіжу. Обіцяють привезти капусту для квашення. Молоко є, але взимку його не буде, хліб тільки білий, гречаних крупів також нема. Через мій діабет мені тяжко. Рибу я засолила на зиму, але знов таки солонка, мені з гіпертонією треба утримуватися. Син дрова завіз, розпалює, тепер рубає. Дах халупи тече, Олесь його перекидає, але перекодають дощі. Піч курить. Але ми побігли всередині і це теж була радість спати не під цементним кожухом. Мучить ревматизм, який відновився за час перебування там...“.

Перша...

(Продовження зі стор. 2)

отже, мало бути 30. З тих 30-ти зшитків проф. Раковський зредував тільки три і зредував з дальшого редакторства, залишаючи ціле видання „на „люду“, не беручи до уваги великі кошти, які видавництво вже понесло. Дальші зшитки вже перестали виходити і видавництво грозило банкрутством. На щастя, адміністрація видавництва вдалася по п'ятирічних переговорах з д-ром В. Сімовичем, професором університету у чеській Празі, стягнути його до Львова і він перебрав і зреорганізував редакційну колегію, тим самим став начальником редакторства і щасливо за п'ять років закінчив першу УЗЕ. Щоправда, ім'я проф. І. Раковського, як начальника редактора, фігурувало ще і далі на обкладинці зшитків.

Також в кількості томів не має ред. І. Кедрина радії. Бо хоч УЗЕ була заплянована на три томи, то ред. Сімович, з огляду на велику кількість матеріалу, додав ще четвертий, трохи менший об'ємом. Отже, всіх томів було не три, а чотири.

Щоб, однак, бути справедливим, треба частинно оправдати ред. І. Кедрина, бо він, мабуть користувався у своїх споминах Енциклопедією Українознавства, що виходить у Сарелі. І це дивно, що Українська Енциклопедія помістила деякі невірні інформації про УЗЕ. В тому тритомовому виданні на сторінці 10-й і в 2-му томі словникової частини на сторінці 638-й і в інформації про видані до української енциклопедії до української енциклопедії у Мюнхені в 1949 році, тільки 15 років від закінчення УЗЕ, ще, як кажуть, за свіжою пам'яті. Напевно в тому часі жило ще багато осіб, які брали участь у виданні УЗЕ і вони могли подати точніші дані про неї.

Та не зважаючи на ці помилки, треба подякувати ред. І. Кедринові за згадку про УЗЕ, бо це спонукало мене взяти голос в тій справі і виправити неточності. Можливо, що ще хтось із живих доповнить мої заваги.

Степан Слюсарчук

Дітройт, Миш.

ВБИЛИ ...

(Закінчення зі стор. 1)

аль-Хальк, видав окремих комунікатів, у якому він підтвердив, що ця організація бере на себе відповідальність за це вбивство і подає причини, чому Дастхейба вбито. У своєму комунікаті Раджаві подає факти на підтвердження того, що Дастхейб завіз скрайній терористичний режим у Шіразі, наслідком якого загинули тисячі людей. Він давав доручення вбивати не тільки політичних противників, але також розправлявся силою із зовсім припадковими людьми, наприклад, вітками, які прибули до Шіраза. За їхні інформації про важке положення на теренах, звідки вони втекли, Дастхейб звинувачував їх у поширюванні „вісток ворожих для влади аятолли“ і видавав присуди смерті на них.

ДЕРМАТОЛОГ J. BARAL, M.D.

245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828
Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся.
Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки.
Приймаємо Medicare.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі
...накарський довідник...
...лікарка у твердій темній обгорі з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне лікування (1925-1975 pp.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЕГ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛОДИМИРА ШИНКЕВИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРКІЯНА ВАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛАКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРУ, ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.
Належність платна лише в амер. доллярах \$20.00

Замовляти: + порто \$1.00
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку

PILAKA COMPANY

DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel.: 355-5555, New York, N.Y. 10003
РІЗДВЯНІ КАРТЧОК — 3.50
доп. за 1 тузін, календарі на 1982 р., нові платівки — все
вислаємо поштою.

REAL ESTATE

ROMAN RYCHOK

REAL ESTATE & INSURANCE
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111

АСЕКУРЕУМО

авта, будинки, хати, речі, дорожності, бізнеси
від вогню, грабунків, особистої відповідальності
(liability) Потрібні інформації подати

ПЕТРО РИЧОК

забезпечення агент
брокер — (201) 373-8434
(201) 373-6453

РОЗШУКИ

Розалія Савчак
пошукує сусідів
ІСПЕРНА САВЧАКА
зі села Радичини, пов. Мостиськ
від вогню, грабунків, особистої відповідальності
(liability) Потрібні інформації подати

ROSS HRVNYNSCHYN
1440 Benjamin Street
Windsor, Ont., Canada
N8X 4N1

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
20-го ГРУДНЯ 1981 р.

Пасейк, Н. Дж. Місячні збори

Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відділ, о. год. 2-й по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо чл. взяти участь. З огляду на імпрезу св. о. Миколая, збори починаються дуже точно. — В. Марушак, рек. секр.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-й Відділ, о. год. 1-3-й по пол. біля церкви св. Марії у Кліфтоні на Washington St. Проситися всіх на збори. — Управ.

Вест Істон, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького-го 137-й Відділ, о. год. 2-й по пол. в залі Укр. Амер. Гор. Клубу. На порядку: звіт урядовців Відділ та вибір нових Управ на 1982 р. Проситися чл. обов'язково прийти. — Г. Прашник, гол. М. Колупуд, кас. С. Колупуд, секр.

Пам'ятники

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
БОЛТЕР БЕЛАНСЬКИЙ
Walter Bielanski
K. M. KARPOVICH
Constantine M. Kardovich
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla. (305) 653-5861

На багання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА / ЧЕСНА
our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Бруку і перенесенням тіл
ніх Останків з різних країн
світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

• BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK, OKOLICNY

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

НОВІ ГРОШЕВІ ВИГРАШІ

Каси „САМОПОМІЧ“

в Чикаго

31

ГРОШЕВИЙ ВИГРАШ

CASH PRIZES

КВИТОК НА ВИГРАШІ

Починаючи 1-го листопада 1981 р., за кожних 250 дол. вложений на звичайне ощадне книто, Ви отримуєте один вартисний квиток на виграш. Чим більше квитків будете мати, тим краща буде Ваша можливість виграшу. Тому приходьте до Каси „Самопоміч“ часто.

Перша нагорода 1,000.00 дол.
30 інших виграшів:

\$300.00	\$300.00	\$300.00	\$300.00	\$300.00
\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00
\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00
\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00
\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00
\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00	\$100.00

„САМОПОМІЧ“ — Чикаго

SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION

2351 W. Chicago Avenue • Chicago, Ill. 60622
Tel.: (312) 489-0520

CHICAGO CASH REGISTER CO.

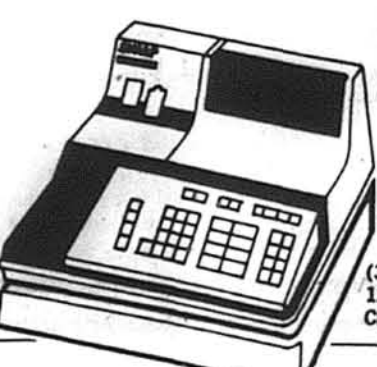
ESTABLISHED 1936

SALES
SERVICE
SUPPLIES
RENTALS

ELECTRONIC
CASH REGISTERS
SCALES &
SYSTEMS
\$250.00 & UP

RETAIL
WHOLESALE
IMPORT
EXPORT

SHARP

(312) 666-5555
1201 W. Madison Street
Chicago, Ill. 60607

„ДОРА“

P.O. Box 522 • Huntingdon Valley, Pa. 19006
доставить Вам на Святу кутю, мак, воскові свічки і матові баньки (прикраси на ялинку) до розмальовання. Цей товар можна замовляти до Щедрого Вечора за старим календарем.

Кількість

1 ф. кутю по \$8.00

1 ф. маку по \$1.69

11" воскові свічки по \$1.50

1 пуделко (12 штук) баньок до розмальовання по \$4.99.

білі

червоні

сині

Разом

Мешканці Пенсильвенії додати 6% податку

Пересилка і забезпечення

До заплата чеком або мані ордер

За пересилку і забезпечення:

До \$10.00 \$1.95 \$25.01 до \$35 \$3.85

\$10.01 до \$15 \$2.65 \$35.01 до \$45 \$4.45

\$15.01 до \$25 \$3.15 Понад \$45 \$4.95

Вислаємо також матеріали до вишивання, нитки DMC, картки, українські книжки, андруті до перекладання і т. д.

Ваша адреса ялинкою, чітко. Це поштова наліпка:

Головна Канцелярія УНС

УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА —

ЦЕ ГАРНИЙ І КОРИСНИЙ

РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК!

„ІСКРА“ „ЗУСТРІЧ СВІТАНКУ“

Дві популярні українські платівки відомого ансамблю „ІСКРА“ з Нью-Йорку.

Знаходяться в усіх українських крамницях або можна замовляти безпосередньо від:

ISKRA RECORDS c/o O. KUZYSZYN
52-11 70th Street • Maspeth, N.Y. 11378
(212) 426-2634

Платівки \$7.00 Касети і тасьми \$